

ΕΚ: Ο φόρος άνθρακα (CBAM) για τα λιπάσματα δεν θα σταματήσει, παρά την κρίση της αγοράς

Автор(и): Растителна защита
Дата: 03.04.2026 Брой: 4/2026

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει απορρίψει κατηγορηματικά τις προτάσεις για προσωρινή αναστολή του Μηχανισμού Προσαρμογής Συνόρων στον Άνθρακα (CBAM) για τις εισαγωγές λιπασμάτων στην ΕΕ. Παρά την τεταμένη κατάσταση της αγοράς, που επιδεινώνεται από γεωπολιτικές συγκρούσεις, οι Βρυξέλλες επιμένουν ότι η αναστολή του μηχανισμού θέτει σε μεγαλύτερο κίνδυνο παρά προσφέρει οφέλη για την ευρωπαϊκή οικονομία, υποστηρίζοντας ότι προστατεύει την ευρωπαϊκή παραγωγή και αποφεύγει την εξάρτηση από τις εισαγωγές. Ως απάντηση στη δυσарέσκεια για τις υψηλές τιμές (που εντείνονται από τη σύγκρουση στη Μέση Ανατολή), οι

Βρυξέλλες στοιχηματίζουν στην ελάφρυνση ορισμένων δασμών και στην προετοιμασία ενός ευρείας κλίμακας σχεδίου για τη μεταμόρφωση του τομέα των λιπασμάτων, το οποίο θα συζητηθεί στα μέσα του μήνα.

Από την αρχή του έτους, κορυφαίες ευρωπαϊκές αγροτικές συνεταιριστικές ενώσεις και ενώσεις προειδοποιούν για σοβαρά προβλήματα. Σύμφωνα με στοιχεία της Cora-Cogeca, ήδη από τον πρώτο μήνα ισχύος των οικονομικών υποχρεώσεων στο πλαίσιο του CBAM (Ιανουάριος 2026), οι εισαγωγές αζωτούχων λιπασμάτων στην ΕΕ έχουν καταρρεύσει πάνω από 80% (σε μόλις 179 χιλιάδες τόνους σε σύγκριση με πάνω από 1,1 εκατομμύριο τόνους ένα χρόνο νωρίτερα). Ο κλάδος συνεχίζει να επιμένει σε μια «άμεση αναστολή» του μηχανισμού για τα λιπάσματα προκειμένου να προστατεύσει την ευρωπαϊκή γεωργία από απώλεια ανταγωνιστικότητας, αλλά μέχρι στιγμής οι Βρυξέλλες αρνούνται να κάνουν εξαίρεση.

Ανησυχίες για την Εξάρτηση από Εισαγωγές

Κατά τη συνάντηση των υπουργών Γεωργίας της ΕΕ στις 30 Μαρτίου, ο Ευρωπαίος Επίτροπος Γεωργίας, Christophe Hansen, «έσβησε τον ενθουσιασμό» των κρατών μελών που ελπίζουν σε εξαίρεση για τα αζωτούχα λιπάσματα. Το CBAM, που στην πράξη λειτουργεί ως φόρος στις εισαγωγές προϊόντων έντονης εκπομπής άνθρακα, απαιτεί από τους εισαγωγείς να αγοράζουν ειδικά πιστοποιητικά.

«Η αναστολή της εφαρμογής του CBAM στα λιπάσματα, ακόμα κι αν υπάρχει νομική βάση για αυτό στο μέλλον, κινδυνεύει να επιδεινώσει την εξάρτησή μας από τις εισαγωγές. Ως εκ τούτου, πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί σε αυτό το ζήτημα», δήλωσε ο Επίτροπος Hansen στους υπουργούς Γεωργίας.

Για να μετριάσει το οικονομικό πλήγμα, η Επιτροπή έχει ήδη λάβει εναλλακτικά μέτρα:

- Αναστολή δασμών για ορισμένους τύπους λιπασμάτων που προέρχονται από χώρες εκτός από τη Ρωσία και τη Λευκορωσία.
- Μείωση της τυπικής προσαύξησης (*default mark-up*) στην αξία των εισαγωγών λιπασμάτων εντός του ίδιου του μηχανισμού.

Η Πίεση από τα Κράτη Μέλη Αυξάνεται

Στην άλλη πλευρά της συζήτησης βρίσκονται εκπρόσωποι του αγροτικού τομέα και μια σειρά από κράτη μέλη, που επιμένουν σε άμεση δράση. Οι υψηλές τιμές και η μειωμένη διαθεσιμότητα πρώτων υλών, που προκαλούνται από τη σύγκρουση στη Μέση Ανατολή, δημιουργούν σοβαρές δυσκολίες για τους Ευρωπαίους αγρότες εν μέσω της ανοιξιάτικης καμπάνιας.

Ο Ιρλανδός Υπουργός Γεωργίας, Τροφίμων και Θαλάσσιων Υποθέσεων, Martin Heydon, είναι ένας από τους μεγαλύτερους υποστηρικτές μιας παύσης του μηχανισμού.

«Το CBAM δημιουργεί τον κίνδυνο προσθήκης ενός επιπλέον στρώματος πληθωρισμού στο κόστος των λιπασμάτων. Γι' αυτό υποστηρίζουμε τη δημιουργία ενός μηχανισμού για την προσωρινή αναστολή της εφαρμογής του όσον αφορά τα λιπάσματα, και με τον ταχύτερο δυνατό τρόπο», τόνισε ο Heydon πριν από τη συνάντηση στις Βρυξέλλες.

Σχέδιο Δράσης και επερχόμενη Συνάντηση Υψηλού Επιπέδου

Αντί για εξαίρεση από τις περιβαλλοντικές απαιτήσεις, οι Βρυξέλλες ετοιμάζουν ένα νέο Σχέδιο Δράσης για τα Λιπάσματα, το οποίο θα παρουσιαστεί αργότερα αυτήν την άνοιξη. Από αυτή την άποψη, στις 13 Απριλίου 2026, ο Επίτροπος Hansen συγκαλεί μια επείγουσα συνάντηση υψηλού επιπέδου με ενδιαφερόμενους φορείς του κλάδου. Το επίκεντρο της νέας στρατηγικής αναμένεται να είναι:

- Βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα δομικά μέτρα για τη σταθεροποίηση της αγοράς.
- Τόνωση της εσωτερικής παραγωγής της ΕΕ για τη μείωση της εξωτερικής εξάρτησης από τρίτες χώρες.
- Υποστήριξη των αγροτών για πιο αποτελεσματική χρήση των πόρων.
- Αντικατάσταση των ορυκτών λιπασμάτων με βιολογικά και εναλλακτικά χαμηλής εκπομπής άνθρακα.

Μένει να φανεί αν αυτά τα βήματα θα είναι αρκετά για να ηρεμήσουν τους Ευρωπαίους αγρότες, οι οποίοι συνεχίζουν να παλεύουν με το αυξανόμενο κόστος παραγωγής και την αβεβαιότητα στις παγκόσμιες εφοδιαστικές αλυσίδες.